

РЕШЕНИЕ

№ 9347

гр. София, 20.06.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 79 състав,
в публично заседание на 17.06.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Николай Димитров

при участието на секретаря Десислава В Симеонова, като разгледа дело номер **4341** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 – 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Образувано е по жалба на В. Л. Т., [ЕГН], с адрес за кореспонденция: [населено място], [улица], ет.4, ап.10 срещу Решение № 2153-21-15/02.02.2024г. на директора на ТП на НОИ С.-град, с което е отхвърлена жалбата му срещу разпореждане №[ЕГН]/79 от 06.10.2024г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване, като неоснователна.

В жалбата си В. Т. посочва, че страда от Множествена склероза, като заболяването му датира от 08.08.2010г. и това му е създавало пречки при намирането на работа, която започнал през м.09.2012г. Твърди, че се е явил пред ТЕЛК на 07.01.2014г., когато е бил на възраст 25г. 05 м. и 25 д. и имал положен осигурителен стаж от 01г. 04м. и 05д. Сочи, че според Експертното решение на ТЕЛК е работоспособен, но възразява срещу това, че не са били взети под внимание препоръките, които комисията му е дала за условията на работа. Счита, че отказа на Директора на ТП на НОИ да му отпусне социална пенсия за несправедлив, като счита, че отговаря на изискванията за получаване на социална пенсия. В съдебно заседание жалбоподателят се явява лично и се представлява от С. Т., в качеството ѝ на негов родител. Поддържат жалбата и излагат съображения свързани със здравословното състояние на жалбоподателя.

Ответникът – директор на ТП на НОИ С. град, чрез процесуалния си представител юристконсулт О. оспорва жалбата. Сочи, че административният орган издал оспорения

акт е обвързан с решението на ТЕЛК, което е определило датата на инвалидност. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, след като се запозна с представените по делото доказателства и взе предвид становищата на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

Със заявление с вх.№ МП-14374 от 29.01.2014г. депозирано в СУ „СОЦИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ“, жалбоподателя е поискал да му бъдат отпуснати лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване. Към заявлението е представено ЕР на ТЕЛК Очни заболявания № 0011/07.01.2014г., с което за заболяването „множествена склероза“ е определена оценка на работоспособността/вид и степен на увреждане 87% трайно намалена работоспособност, с дата на инвалидизиране 07.01.2014г. и срок на определения процент Т. до 01.01.2017г. Към това първоначално заявление не са представени документи, удостоверяващи положения от В. Т. осигурителен стаж. Според Регистъра на осигурените лица на НОИ за В. Т. е отчетен осигурителен стаж в размер на 01г. 04м. и 04д. до датата на инвалидизиране.

С разпореждане №[ЕГН]/13.02.2014г., е отказано отпускане на лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване на жалбоподателя, като е прието, че не отговаря на изискването на чл.74, ал.1, т.3 за придобит осигурителен стаж до датата на инвалидизирането - 3 години. Прието е било, че В. Т. не попада и в кръга на регламентираните изключения, за които не се изисква осигурителен стаж, тъй като инвалидността е настъпила след започване на работа и не е установена слепота по рождение.

Разпореждането е оспорено по административен ред пред директора на ТП на НОИ С.-град. С Решение № РО-346 от 06.06.2014г. на директора на ТП на НОИ С.-град, жалбата е оставена без уважение.

Решението е оспорено по съдебен ред. С Решение № 7799 от 15.12.2014г. по адм.дело № 6614 от 2014г. на АССГ, потвърдено с Решение № 7584 от 23.06.2015г. по адм.дело № 1565/2015г. на Шесто отделение на ВАС е отхвърлена жалбата на В. Т..

На 25.05.2023г. жалбоподателят е преосвидетелстван от ТЕЛК комисия. Според експертно решението №90747/97 от 25.05.2023г. датата на първоначална инвалидизиране е отново определена на 07.01.2014г. Определена е 92% Т. без чужда помощ и срок на определения процент ТНР до 01.05.2026г.

На 18.09.2023г. В. Т. е направил ново искане- за отпускане на лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване, като е представил експертно решението №90747/97 от 25.05.2023г. Към това заявление не са представени документи, удостоверяващи положения от В. Т. осигурителен стаж. Според Регистъра на осигурените лица на НОИ на В. Т. е отчетен осигурителен стаж в размер на 01г. 04м. и 04д.

Във връзка с наличните доказателства за осигурителния стаж на В. Т., длъжностното лице по пенсионно осигуряване е постановил отказ за отпускане на лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване. Приел е, че лицето не отговаря на изискванията на чл.74, ал.1, т.3 от КСО за наличие на 3 години стаж до датата на инвалидизация.

Разпореждането на длъжностното лице по пенсионно осигуряване е било обжалвано по административен ред. С Решение № 2153-21-15/02.02.2024г. на директора на ТП на НОИ С.-град, жалбата е отхвърлена като неоснователна. В същото е прието, че правото на пенсия за инвалидност възниква от датата на инвалидизиране, а за слепите по рождение и за ослепелите преди постъпване на работа от датата на заявлението по чл.94 от КСО. Разяснена е и разпоредбата на чл. 74, ал.1 от КСО, според която

осигурените лица придобиват право на лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване, при загуба на работоспособност и наличие на осигурителен стаж съобразен с възрастта на лицето. Като изрично е посечено, че законното изискване е - този стаж да е наличен преди датата на инвалидизация. Административният орган е посочил и изключенията от горните правила, касаещи лица ненавършили 20 год. възраст, слепите по рождение и ослепелите преди постъпване на работа.

Направен е извод, въз основа на установените по административната преписка факти, че законосъобразно е отказано отпускане на лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване. Посочено е, че пенсионният орган действа при обвързана компетентност и не може да се извършва преценка на датата на първоначална инвалидизация, тъй като това е в компетентността на органите ма медицинската експертиза.

Решение № 2153-21-15/02.02.2024г. на директора на ТП на НОИ С.-град е било двукратно изпращано на постоянния адрес на жалбоподателя, без да бъде съобразено, че същият е посочил адрес за кореспонденция различен от постоянния. В последствие, е изпратен по електронен път на майката на жалбоподателя.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Предвид неизпращане на решението на посочения адрес за кореспонденция и връчването му по електронен път на 11.04.2024г., съдът приема, че жалбата е подадена в преклузивния 14-дневен срок по чл. 118, ал. 1 от КСО, от лице, имащо правен интерес, и срещу подлежащ на съдебен контрол акт, поради което е допустима. Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Оспореното решение е издадено от компетентен орган – директорът на ТП на НОИ С.-град (съобразно представената Заповед № 1712/17.08.2015г. л.84 от делото) в рамките на законните му правомощия по чл. 117, ал. 1, т. 2, б. „а“ от КСО. Решението е издадено при спазване на изискването за форма и на административнопроцесуалните правила за издаването му, поради което не страда от пороци, водещи до неговата нищожност. От компетентен орган е издадено и Разпореждане №[ЕГН]/79 от 06.10.2024г. видно от представената по делото Заповед №1015-21-247/04.12.2018г. на директора на ТД на НОИ /л.65 от делото/.

Относно материалната законосъобразност:

Съгласно чл.73, ал.1 от КСО правото на пенсия за инвалидност се поражда от датата на инвалидизирането, а за слепите по рождение и за ослепелите преди постъпване на работа от датата на заявлението по чл. 94.

В разпоредбата на чл. 74, ал. 1 от КСО е регламентирано, че осигурените придобиват право на пенсия за инвалидност поради общо заболяване, ако са загубили работоспособността си и имат осигурителен стаж, придобит до датата на инвалидизирането, а за слепите по рождение и за ослепелите преди постъпване на работа - до датата на заявлението по чл. 94, както следва:

1. до 20-годишна възраст и за слепите по рождение и на ослепелите преди постъпването им на работа - независимо от продължителността на осигурителния стаж;
2. до 25-годишна възраст - една година;
3. до 30-годишна възраст - 3 години;

От тези разпоредби се установява, че задължително условие за отпускане на лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване е осигурените лица да имат придобит осигурителен стаж до датата на инвалидизирането според навършената възраст на

осигуреното лице. Изключения са налични единствено за лицата, ненавършили 20 години, на слепите по рождение и на ослепелите преди постъпването им на работа.

По делото не се установява жалбоподателят, да попада в някой от случаите на посочените изключения, тъй като към датата на първоначално инвалидизиране-07.01.2014г., В. Т. е бил навършил 25г. 05 м. и 25 д., не е бил сляп по рождение и не е ослепял преди постъпване на работа, тъй като към 07.01.2014г. е имал осигурителен стаж от 01г. 04м. и 04д. видно от удостоверение обр.УП-2 изх.№53/27.01.2014г., изд. от Ай Би Ем Г. Д. С. България ЕООД, от което се установява, че е започнал работа, съответно на същия е начисляван осигурителен доход от 03.09.2012г. /л.14-1 от делото/.

На следващо място, видно от приложените по делото експертни решения е, че началната дата на инвалидизиране е определена на 07.01.2014г. Изрично, в експертните решения, комисиите приемат, че В. Т. с трайна намалена работоспособност. Установяването на това обстоятелство е специфична правно - медицинска дейност, която се осъществява и контролира по определено производство, от специализирани за целта експертни органи и по нарочен ред. Органите, които извършват тази оценка са оценъчни органи, а не органи, които осъществяват лечебна или профилактична дейност. Те са съставени от лица с висше медицинско образование, защото въпросите, по които дават оценки и заключения, са медицински въпроси. Експертните решения по своето естество са удостоверителни административни актове, издадени от овластени за целта държавни експертни органи. Те са официални документи с всички произтичащи от това обстоятелства, между които и обвързващата доказателствена сила. В тази връзка, обвързваща доказателствена сила се отнася и до приетата в експертните решения начална дата на инвалидизиране - 07.01.2014г.

Доколкото, в разпоредбата на чл. 74, ал. 1 от КСО, са предвидени две основания за възникване на правото на лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване, а именно: установената по надлежен ред ТНР и минимално наличен осигурителен стаж, съобразен с възрастта на лицето /в случая 3 години, тъй като лицето към датата на инвалидизация е бил на 25г./ Тези условия следват да са налице едновременно, за да възникне право на пенсия за инвалидност поради общо заболяване. В настоящия случай, по отношение на В. Т. е налично първото основание- установена по надлежен ред ТНР, но не е налице минималният осигурителен стаж съобразно възрастта му - 3 години. Липсата на едно от двете кумулативно предвидени нормативни условия, за възникването на правото на лицето, законосъобразно е прието от административните органи, за основание за отказ да бъде отпусната исканата пенсия. Ето защо, Решение № 2153-21-15/02.02.2024г. на директора на ТП на НОИ С.-град, с което е отхвърлена жалбата срещу разпореждане №[ЕГН]/79 от 06.10.2024г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване, с което е отказано отпускане на лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване на В. Т., е правилно и законосъобразно, тъй като лицето не отговаря на изискването на чл.74, ал.1, т.3 КСО за придобит осигурителен стаж до датата на инвалидизирането - 3 години, а и същото не попада в посочените законови изключения.

С оглед изложеното, съдът приема, че оспореното решение, както и потвърденото с него разпореждане са правилни и законосъобразни, а подадената жалба следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

При този изход на спора, разноски се дължат на ответника, които са своевременно

претендирани. В този случай присъждане на юрисконсултско възнаграждение е уредено в нормата на чл. 78, ал. 8 от ГПК, във вр. с чл.144 от АПК, във връзка чл. 37 от ЗПП, във връзка с чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ, поради което следва да се присъдят разноски в минималния предвиден размер от 80 лева.

Така мотивиран, Административен съд София - град, III отделение, 79 състав, на основание чл. 172, ал. 2 АПК,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на В. Л. Т. срещу Решение № 2153-21-15/02.02.2024г. на директора на ТП на НОИ С.-град.

ОСЪЖДА В. Л. Т., [ЕГН] да заплати на ТП на НОИ-С.-град, сумата от 80 лв. /осемдесет лева/, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14 – дневен срок от съобщението за постановяването му на страните.